Hasznossági teszt (Benefit-teszt)

A transzferár-nyilvántartásról és a transzferár-adatszolgáltatásról szóló 45/2025. (XII. 23.) NGM rendelet (a továbbiakban: TP rendelet) a transzferár-nyilvántartási kötelezettséget a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) által kiadott *Transzferár irányelvek a multinacionális vállalkozások és az adóhatóságok számára* (a továbbiakban: TPG) című szakmai iránymutatás figyelembevételével szabályozza. A TP rendelet egyik új eleme, hogy a 6. § (3) bekezdés i) pont alapján a hasznossági teszt a helyi dokumentum kötelező tartalmi részévé válik.

A 2026-ban kezdődő adóévekre kötelezően, de választás alapján már a 2025-ös adóévre is alkalmazhatóan a helyi dokumentumnak tartalmaznia kell a pénzügyi vagy nem pénzügyi szolgáltatás igénybe vevőjénél annak bemutatását, hogy a szolgáltatás az üzleti tevékenységéhez teljes egészében szükséges, és ugyanilyen feltételű szolgáltatásokért független félnek is hajlandó lenne hasonló feltételekkel fizetni, vagy az igénybe vevő adózó maga végezné el a szolgáltatást.

A hasznossági teszt során azonosítani kell, hogy mi az az igény, szükséglet, amit a szolgáltatás kielégíteni hivatott, mi a szolgáltatás pontos tartalma, és az azonosított igény kontextusában mi a kapott szolgáltatás hozzáadott értéke. Amennyiben a kapott szolgáltatásnak nincs materiális hozzáadott értéke az igénybe vevő számára, szolgáltatás igénybevétele nem összeegyeztethető a szokásos piaci ár elvével. A hasznosság témakörét a TPG is kiemelten kezeli, másrészt hasznosság nélkül a szolgáltatás költsége nem érvényesíthető az adóalapban *A társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény* 8. § (1) bekezdés d) pontja alapján.

Nem tekinthető úgy, hogy egy adózó szolgáltatást kap, ha csak olyan járulékos előnyökhöz jut, amelyek kizárólag annak tulajdoníthatók, hogy egy csoport része, és nem valamilyen konkrét, célzott tevékenységet végeznek számára. Nem részesül például szolgáltatásban, ha egy kapcsolt vállalkozás pusztán a csoporttagsága miatt magasabb hitelminősítéssel rendelkezik, mint ha nem lenne kapcsolt vállalkozás (vö.: TPG 7.13. bekezdésével).

A hasznossági teszt során azt kell értékelni, hogy a szolgáltatásban részesülő csoporttag számára a szolgáltatásként végzett tevékenység gazdasági vagy kereskedelmi értéket jelent-e üzleti helyzetének javítása vagy fenntartása szempontjából. Ha a tevékenység nem olyan, amelyért a független vállalkozás hajlandó lett volna fizetni vagy saját maga elvégezni, akkor a tevékenységet általában nem szabad a szokásos piaci feltételek elve alapján csoporton belüli szolgáltatásnak tekinteni. (vö.: TPG 7.6. bekezdésével)

A hasznosság nem feltétlenül számszerűsíthető, de pusztán az, hogy az adózó, illetve a csoport tagjai huzamosabb ideje igénybe veszik a szolgáltatást, vagy, hogy a csoport (központjának) előírása a szolgáltatás igénybevétele, arról az adózó nem is dönthet, nem támasztja alá a hasznosságot. Az integritás/egységesség és az üzleti titkok megőrzése arra lehet érv, hogy kitől (csoporttagtól és nem független féltől) veszik igénybe a szolgáltatást, de a hasznosságot ez sem támasztja alá.

A szolgáltatás létének igazolásához a szerződések és számlák önmagukban nem elegendők. Az alátámasztáshoz az eset körülményeitől függően kiegészítő dokumentumok hasznosak lehetnek. Szükséges az is, hogy az igénybe vevő a szolgáltatást a tevékenységéhez fel tudja használni. Hiába nyújt az anyavállalat magas szintű stratégiai tanácsadást, ha a leányvállalatnak nincsenek olyan operatív munkatársai, akik ezt implementálni tudnák. A dokumentációban

ezért célszerű bemutatni a szolgáltatás mögötti szükségletet, annak működésbe való beépülését, valamint azt, hogy milyen piaci alternatíva állt volna rendelkezésre.

A TP rendelet 7. § (2) bekezdése alapján az alacsony hozzáadott értékű szolgáltatások esetében is szükséges a hasznossági teszt.

A pénzügyi és nem pénzügyi szolgáltatások vonatkozásában a hasznossági teszttel összefüggésben célszerű például az alábbi elemeket a dokumentáció részeként kezelni:

- szerződések;
- számlák és teljesítési igazolások;
- belső feljegyzések, levelezés, amely alátámasztja a szolgáltatás szükségességét és hasznosulását;
- az alternatívák vizsgálatát (harmadik féltől igénybevehető lett volna-e a szolgáltatás, saját erőforrásokkal megvalósítható lett volna-e vagy sem);
- az értékteremtési lánc melyik eleméhez kapcsolódik;
- annak alátámasztása, ha a szolgáltatás elmarad, akkor az milyen következményekkel járt volna az operatív működés során;
- pénzügyi szolgáltatások esetén vizsgálni kell a szolgáltatás célját, az alternatívákat és egyes tranzakció típusoknál célszerű lehet a debt-capacity vizsgálata is;
- az elkészített riportok, elemzések és prezentációk;
- e-mailek, amelyek szakmai tanácsadást vagy operatív támogatást dokumentálnak;
- tréninganyagok, részvételi ívek;
- szoftverhasználati logfájlok IT szolgáltatások esetén;
- munkaidőnyilvántartások (timesheet), amelyek bemutatják, mely alkalmazottak mennyi időt fordítottak az adott szolgáltatásra.